

VESTRE VIKEN JORDSKIFTERETT

Dok 183

RETTSBOK

Møtedag: 12.09.2023

Sted: Ringerike rådhus, Kommunestyresalen

Sak: 23-069251RFA-JVVI/JDRA Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat

Saken gjelder: Grensefastsetting offentlig regulering av eierrådighet

Dommer: Jordskiftedommer Aasmund Berg

Teknisk utreder: Overingeniør Kourosh Ghasemi

Protokollfører: Dommeren

Saken er krevd av: Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Oslo og Viken

Til behandling: Avklaring av hva kravet gjelder
Avklaring av parts- og naboforhold
Avklare gjennomføring av saken, plan for befarings

Parter	Kommune	Gnr.	Bnr.
John Dæhli Mette Helene Snekvik Dæhli	Ringerike (3007)	1	38
Line Birgitte Granum Jøta	Ringerike (3007)	1	39
Erlend Ranestad Eggen Sunniva Ranestad Eggen	Ringerike (3007)	1	41
Henrik Carl Bjarne Basberg	Ringerike (3007)	1	42, 46
Lars Strand	Ringerike (3007)	1	43, 45
Morten Rotherud	Ringerike (3007)	1	49
Olaf Christian Olsen	Ringerike (3007)	2	1
Nils Ivar Frog	Ringerike (3007)	3	1, 50
Jørn Magnus Kristoffersen Anna Linnea Strand	Ringerike (3007)	3	2
Ole Einar Gjerde	Ringerike (3007)	3	3
Christopher Karl Olav Hals Gylseth	Ringerike (3007)	3	4
Signe Henny Weisten	Ringerike (3007)	3	5
Arild Weisten	Ringerike (3007)	3	5
Tore Strande	Ringerike (3007)	3	9 m.fl.

Dag Martin Herrman	Ringerike (3007)	3	12
Jan Frogh Hansen	Ringerike (3007)	3	14
Ole Richard Mælingen	Ringerike (3007)	3	15
Pia Frog Mandt	Ringerike (3007)	3	16, 21
Tore Strande	Ringerike (3007)	3	22
Gunnar Bay	Ringerike (3007)	3	26
Birger Halvdan Kristiansen	Ringerike (3007)	3	28
Gunnar Bay	Ringerike (3007)	3	29
Olav Kristian Døssland	Ringerike (3007)	3	39
Diana Mandt Sølve Mandt	Ringerike (3007)	3	52
Rune Larsen Ann-Kristin Larsen	Ringerike (3007)	3	62
Rujira Coles John Alexander Hunter Coles	Ringerike (3007)	3	65
Frode Arnesen Sangkhom Arnesen	Ringerike (3007)	3	89
Brita Ragnhild Mykleseth Hanssen	Ringerike (3007)	3	97
Anna Linnea Strand Jørn Magnus Kristoffersen	Ringerike (3007)	3	99
Ole Einar Gjerde	Ringerike (3007)	3	116
Pål Heimdal	Ringerike (3007)	3	128
Tore Olsen Laila Bråthen Olsen	Ringerike (3007)	40	10
Ole Peter Thingelstad	Ringerike (3007)	41	1
Opplysningsvesenets Fond	Ringerike (3007)	42	1
Anders Tore Strande	Ringerike (3007)	42	8
Truls Ole Rishovd	Ringerike (3007)	42	11
Truls Ole Rishovd	Ringerike (3007)	42	18
Anders Tore Strande	Ringerike (3007)	42	28
Rolf Lie	Ringerike (3007)	42	81
Håkon Lindstad	Ringerike (3007)	43	1
Grete Antonsen	Ringerike (3007)	43	2
Fredrik Clarin Løvenskiold	Ringerike (3007)	78	1
Arne Gabriel Opsahl	Ringerike (3007)	79	1
Amund Bang Skaug	Ringerike (3007)	80	1
Anders Lerberg Kopstad	Ringerike (3007)	80	3, 4, 14
Kirsten Sofie Muggerud	Ringerike (3007)	80	16
Gudrun Muggerud	Ringerike (3007)	80	16
Erik Muggerud	Ringerike (3007)	80	16
Anne-Lise Smedberg	Ringerike (3007)	80	27
Wiggo Smedberg	Ringerike (3007)	80	27
Torkild Frøhaug	Ringerike (3007)	80	37
Sverre Bergli	Ringerike (3007)	80	131
Arne Gabriel Opsahl	Ringerike (3007)	81	1
Skjærdalen Eiendom AS	Ringerike (3007)	81	2
Gerd Kjekshus Per Martin Kjekshus	Ringerike (3007)	81	42
Dyrebeskyttelsen Ringerike	Ringerike (3007)	81	82

Arne Gabriel Opsahl	Ringerike (3007)	81	82
Viken fylkeskommune	Ringerike (3007)	2158	1
Viken fylkeskommune	Ringerike (3007)	2162	1
Ringerike kommune	Ringerike (3007)	3035	1
Beate Moe Haugen	Hole (3038)	180	1
Line Birgitte Granum Jøta	Hole (3038)	222	6
Vegar Klem Hafnor	Hole (3038)	223	4
Opplysningsvesenets Fond	Hole (3038)	224	1
Bjørn Olai Dalsbotn	Hole (3038)	224	5
Trine Lise Berg Western	Hole (3038)	225	1
Gro Lundberg	Hole (3038)	225	7
Aud Lundberg Mørck	Hole (3038)	225	7
Allan Cato Gydenius Unnie Maria Gydenius	Hole (3038)	225	7
Lis Lundberg Bakke	Hole (3038)	225	7
Turid Selte	Hole (3038)	225	37
Irene Engen Aaslund Roy Arne Aaslund	Hole (3038)	225	62
Helge Stensrud	Hole (3038)	226	1
Nye Veier AS			
Statsforvalteren i Oslo og Viken			

Til stede

Helge Stensrud, Irene Engen Aaslund, Roy Arne Aaslund, Bjørn Olai Dalsbotn, Fredrik Løvenskiold, Grete Antonsen, Truls Ole Rishovd, Anders Tore Strande, Ole Peter Tingelstad, Tore Olsen, Laila Bråthen Olsen, Nils Ivar Frog, Pia Frog Mandt, Olav Kristian Døssland, Susan Lazaga, Pål Heimdal, Anne Heimdal, Ole Einar Gjerde, Teodor Gjerde, Dag Martin Herrman, Tore Strande, Olaf Christian Olsen, Morten Rotherud, Henrik Carl Bjarne Basberg.

Marianne Hallingby for Ringerike kommune.

Jørn Hansen for Brita Ragnhild Mykleseth Hanssen.

Ole Halvor Jøta for Line Birgitte Granum Jøta.

Andreas Noreik for Nye Veier AS.

Elise Fjellberg og Eldfrid Engen for Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Jordskiftedommeren orienterte om habilitetsreglene i domstoloven §§ 106-108. Ingen hadde merknader.

Dommer orienterte om plan for møtet og hensikten med åpningsmøte.

Dommer orienterte om jordskifteretten som domstol, rettslig kompetanse, arbeidsmåte i aktuell sak med videre.

Det første ordinære rettsmøtet kan bli det eneste rettsmøtet med mange parter. Senere i saken vil det i hovedsak bli befarings på konkrete steder med parter i mindre grupper. Senere rettsmøter innendørs kan også bli gjennomført i mindre grupper. Oppdeling i mindre grupper anses som en hensiktsmessig arbeidsmåte for retten, men også som en mer effektiv tidsbruk for involverte parter.

Saken har nå ca. 80 parter. Nye eiendommer og parter kan bli berørt av saken og må tas inn på et senere tidspunkt. Parter kan bli tatt ut av saken dersom retten mener de ikke blir berørt.

Det er opplyst om at Forsvaret bør inn som part på gnr. 225 bnr. 7. Statsforvalteren ved Engen fremskaffer kontaklinformasjon.

Eldfrid Engen fikk innledningsvis ordet til å forklare seg på vegne av Statsforvalteren i Oslo og Viken. Hun orienterte kort om verneprosess som har pågått i det aktuelle området siden 1970-tallet.

Vern av Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat i Ringerike og Hole kommuner i Viken er fastsatt ved kongelig resolusjon 27. mars 2020. Vernet dekker et område på omkring 11 191 dekar hvorav ca. 2 618 dekar er landareal.

I verneforskriften står det at reservat skal merkes i terrenget. Merking er viktig for at grunneiere og andre skal vite hvor grensen mellom vernet og ikke vernet areal går.

Engen redegjorde for noen prinsipper som gjelder for merkingen, men at dette vil bli konkretisert på de enkelte eiendommer som befares.

Elise Fjellberg supplerte fremstillingen med å orientere om forvaltning av verneområdene.

Ordet ble deretter gitt til øvrige parter som ønsket å uttale seg.

Flere parter hadde ordet. Ingen parter uttalte seg negativ til kravet og at de ikke ønsket jordskifterettens behandling av grenser for naturreservatet.

Flere parter hadde imidlertid krav om hva saken skal inneholde. Mange parter tok til orde for at saken må inneholde grensefastsetting i vassdrag. Denne anledningen må benyttes for å fastsette grenser i elver og Tyrifjorden. På den måten kan partene vite hvilken del av eiendommene som blir vernet. Partene uttaler at deler av «vannareal» i dag er landareal og er i dag i bruk og inngår i eiendommenes næringsgrunnlag. Eksakte eiendomsgrenser er viktig for jakt, beite, skog, vanningskanaler, fisk osv. Ansvar for fremtidig forvaltning i og rundt vernet areal vil også kunne påvirkes av eiendomsretten.

Eksakte eiendomsgrenser vil videre være grunnlag for erstatning for vernet. Erstatningsprosess for vernet areal og bruksrestriksjoner har pågått i mange år, men er ikke fullført. Partene utga frustrasjon for mange og ukoordinerte prosesser fra forvaltningen og rettssystemet.

Kl. 11.10 ble rettsmøtet avsluttet, men de parter som ønsket at rettens skal ta stilling til grenser i vassdrag ble bedt om å bli igjen for å gjøre påtegninger på kart.

- Eier av gnr. 41/1, Thingelstad, påviste behovet for grenser i Juveren. Foreløpige påtegninger ble gjort på kart.
- Eier av gnr. 42/8, Strande, påviste behovet for grenser i Storelva.

- Flere parter påviste behovet for grenser i Synneren og rundt Froksøya.
- Eier av gnr. 42/11, Rishovd, påviste feil grenser for vernet og at flere eiendommer har feil grenser på kart. Dette vil føre til at flere eiendommer må med i saken. Retten ser på dette og kommer tilbake til parter ved innkalling.
- Eier av gnr. 1 bnr. 42, Basberg, påviste behovet for å fastsette grenser for hans eiendom ut i Tyrifjorden.

Parter la frem rettsbok og kart fra jordskiftesak 9/1973, FROK, fra Ringerike jordskifterett. Retten vil se på denne og andre saker for å kartlegge hva som tidligere er gjort med rettslig behandling av grenser i vassdraget.

Retten oppfatter «ønsket» fra partene som et krav om utvidelse. Retten tar foreløpig ikke stilling til om grenser i vassdrag skal fastsettes eller ikke som del av saken. Retten vil gjennomføre dialog med rekvirent av saken, samt føre dialog med parter på befaring om hvordan grensefastsetting kan gjennomføres.

Dersom kravet om utvidelse tas til følge vil dette kreve flere parter på enkelte strekninger.

Videre arbeid med saken:

Retten vil dele saken inn i dagsetapper og innkalle parter tilpasset disse dagsetappene. Enkeltparter kan bli kontaktet pr telefon for å gjøre avtaler.

Retten antyder at hovedarbeidsperiode på saken vil være fra uke 43 (25. oktober) og ut året. Vannstand vil påvirke arbeidet. Statsforvalteren ønsker ikke grensemerking i hekkeperioden på våren.

Ingen av partene protesterte mot at saken blir gjennomført. Slik saken står nå, mener jordskifteretten at vilkårene for å gjennomføre saken er oppfylt. Behandlingen tar derfor til, jf. jordskifteloven § 6-4.

Rettsmøtet varte fra kl. 09.30 til kl. 12.00.

Retten hevet.

Hønefoss, 12.09.2023

Aasmund Berg
(sign.)

Dokument i samsvar med original.

*Kjersti Moss Nygård
rådgiver*